

VEILIGHEID MEDISCHE TECHNOLOGIE IS ZIEKENHUISBREDE OPDRACHT

Ziekenhuizen maken steeds meer werk van de veilige toepassing van medische technologie. Maar vaak zijn dit initiatieven van afdelingen, die kunnen stranden op knelpunten of lacunes in de samenwerking met andere afdelingen. Veilige toepassing van medische technologie vereist daarom een ziekenhuisbrede inspanning.

Operaties die moeten worden uitgesteld omdat de centrale sterilisatieafdeling de nieuwe robotarmen nog niet kan reinigen. Of een echoapparaat dat vanwege een onbekende functionaliteit de echo van de vorige patiënt uitprint. Het veilig gebruik van medische technologie hapert soms door onvoorziene oorzaak. Technisch is het apparaat prima in orde, maar als de aanschaf niet is gemeld kan de sterilisatieafdeling het niet schoonmaken. Met echoapparaten die op een andere afdeling hun nut al hebben bewezen, moet op een nieuwe afdeling

toch worden proefgedraaid. De aanschaf en het gebruik van nieuwe medische apparatuur moet volgens ziekenhuisbrede protocollen verlopen om veilig gebruik te waarborgen. Dit komt naar voren uit onderzoek van het NIVEL (Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg) in vijf ziekenhuizen, waar 97 betrokkenen werden geïnterviewd.

Ziekenhuizen besteden steeds meer aandacht aan veilige toepassing van medische technologie, maar dit zijn vaak losstaande initiatieven. 'We zien graag dat er ziekenhuisbreed structureel aandacht komt voor veilige toepassing van medische technologie', stelt NIVEL-programmaleider prof. Cordula Wagner. 'Bijvoorbeeld: de bekwaamheid van zorgverleners om met medische apparatuur te werken wordt over het algemeen niet getoetst of gedocumenteerd. Continue registratie van bekwaam-

heid door personeelszaken in het personeelsdossier is hiervoor een praktische en haalbare oplossing. Er staat al van alles op papier, maar het schort nog aan het structureel gebruik daarvan.'

De Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) heeft begin dit jaar gesteld actief te gaan toezien op naleving van het Convenant Medische Technologie. Dit convenant van onder meer NVZ, NFU en RN beschrijft aan de hand van de 'levenscyclus van medische technologie' – aanschaf, gebruik en afstoting – hoe veilige toepassing van medische technologie is te organiseren. Wagner: 'Wij schrijven momenteel in overleg met VWS een aanvraag voor een verbeterprogramma met een aantal ziekenhuizen. Hierin gaan we gericht werken naar implementatie van delen van het convenant die zich richten op scholing en bekwaamheidseisen.'

MEESTERLIJKE BEDRIJFSVOERING: DE KUNST VAN HET VERBINDEN

Afgelopen week stond ik in Emmerich, net over de grens met Duitsland, te wachten voor een spoorwegovergang. De trein die na enige minuten wachten voorbijkwam, had ik eerder gezien op de Nederlandse hypermoderne kant van de Betuwelijn. Hier ging deze trein verder op, wat wij in Nederland een boemelspoortje zouden noemen. In Duitsland heeft de verbinding tussen Rotterdam en het Ruhrgebied blijkbaar een andere prioriteit dan in Nederland.

Het maken van de verbinding is erg belangrijk in het slagen van projecten op verschillende vlakken. De filosofie achter managementsystemen in het algemeen is er ook één van het verbinden: systeemtheorie gaat uit van de onderlinge afhankelijkheid tussen en binnen systemen. Het is ook deze afhankelijkheid waar een externe auditor naar zoekt: in hoeverre sluiten de metingen van belangrijke processen (KPIs) binnen je organisatie aan bij je beleid, en zijn deze ook echt 'key'? In hoeverre sluiten de competenties van je medewerkers aan bij de eisen die gesteld worden aan het proces waar ze bij betrokken worden? Of beter gezegd: sluit de visie wel aan bij de mogelijkheden en onmogelijkheden van de mensen binnen je bedrijf?

Zo betekent het hebben van een visie op duurzaamheid nog niet dat dit leidt tot duurzamere bedrijfsvoering. Hoe groter het bedrijf, hoe meer schijven er tussen

strategie en operatie lijken te liggen. Of je deze schijven nu bekijkt vanuit projectoogpunt (omzetten van doelen, via een ontwerpfase naar het managen van de uitkomsten) of uit organisatie-oogpunt (de aansluiting van de organisatie, processen mensniveau's); de verbinding komt bij alle typen organisaties neer op het contact tussen de mensen die uiteindelijk de neuzen dezelfde kant op moeten krijgen.

Het vier-ogenprincipe is hier een goed begin voor: alle belangrijke beslissingen mogen niet door een enkele persoon genomen worden of kritische werkzaamheden mogen niet door een enkele persoon uitgevoerd worden. Het doel hiervan is om een transparante verbinding te hebben tussen waar we met z'n allen naartoe willen en wat ieder in zijn werkzaamheden daaraan bijdraagt. Deze meesterlijke bedrijfsvoering kan dus alleen behaald worden door de onderdelen van de bedrijfsvoering te verbinden door de (juiste) mensen met elkaar te verbinden.

Sjors Witjes

Sjors is Adviseur Duurzame Bedrijfsvoering bij BMD Advies. Daarnaast is hij als docent en promovendus verbonden aan het Copernicus Instituut voor duurzame ontwikkeling van de Universiteit Utrecht. Na zijn gezin ligt zijn grootste passie in het ondersteunen van mensen bij het duurzamer maken van bedrijven.